

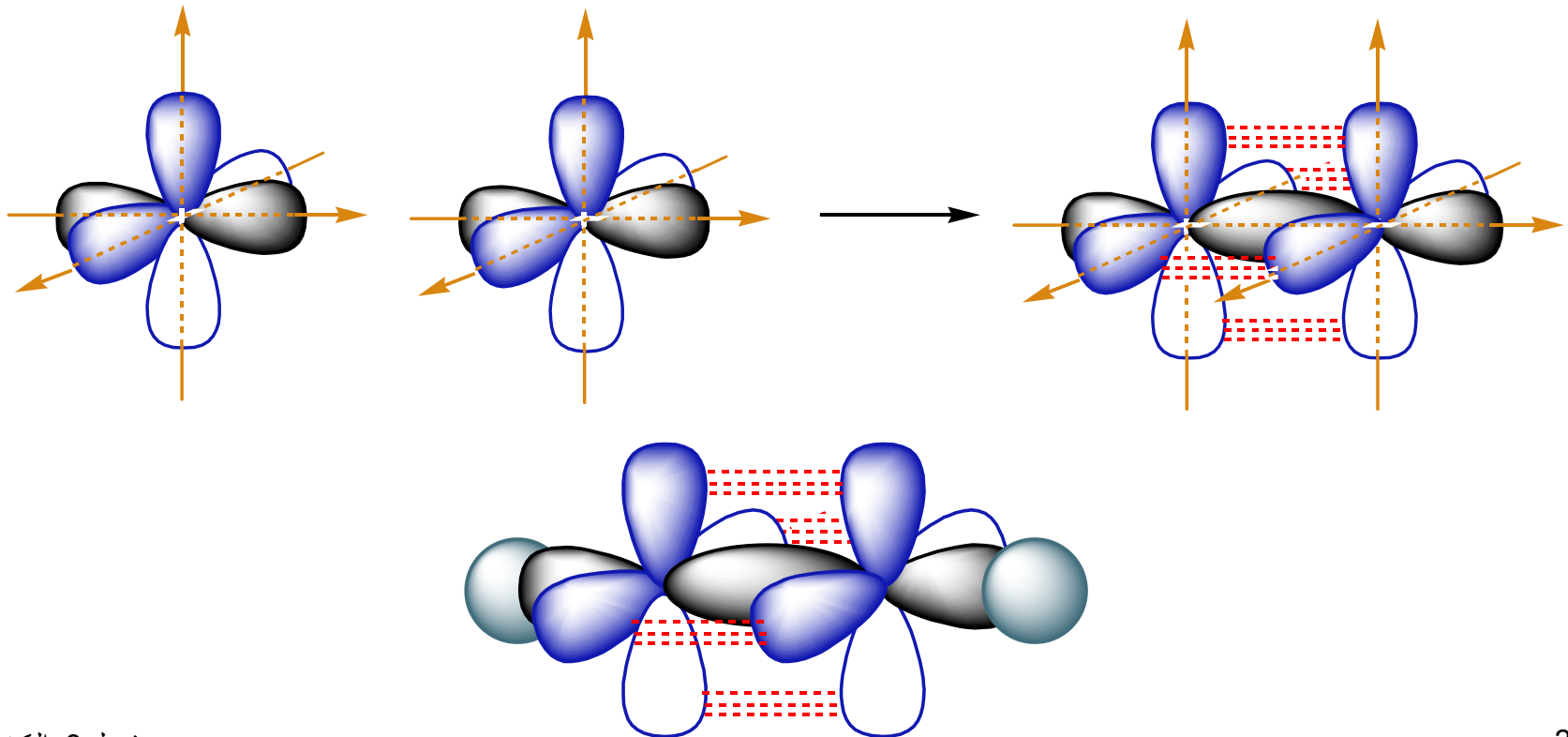

شیمی آلی (1)

فصل 3: آلکین ها

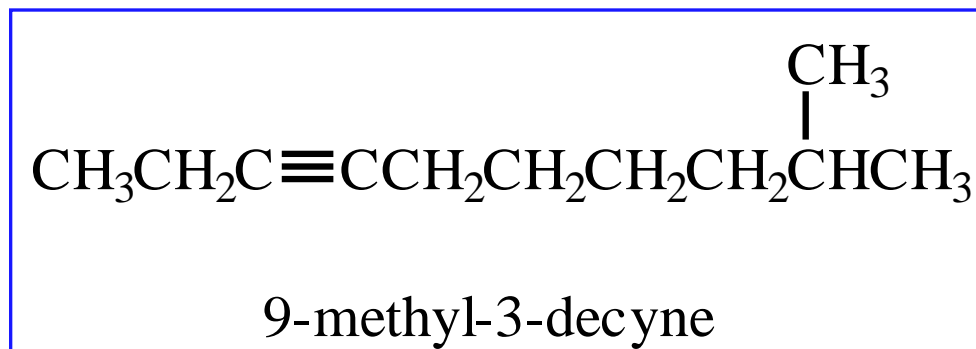
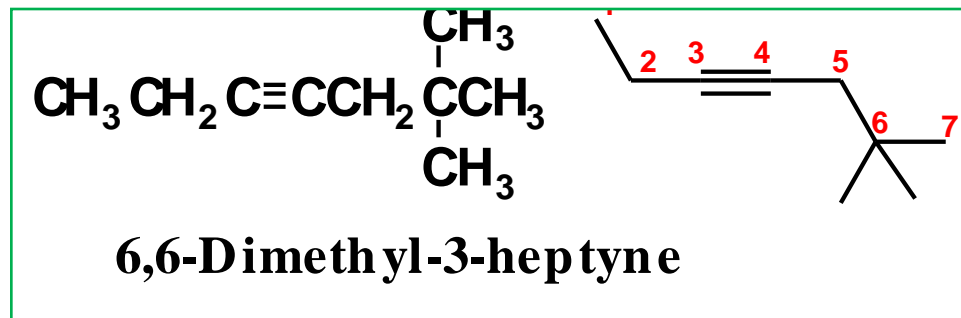
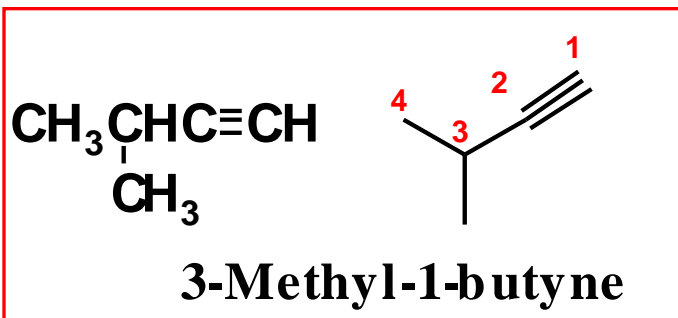
الکین ها

- الکین ها هیدروکربن هائی هستند که دارای پیوند سه گانه کربن- کربن می باشند.
- استیلن ساده ترین الکین است که برای تهیه استالندئید و اسید استیک کاربرد فراوان دارد.
- پیوند سه گانه کربن-کربن از همپوشانی دو اربیتال هیبرید شده sp دو اتم کربن حاصل شده است.
- وضع هندسی دو اربیتال کربن خطی است.

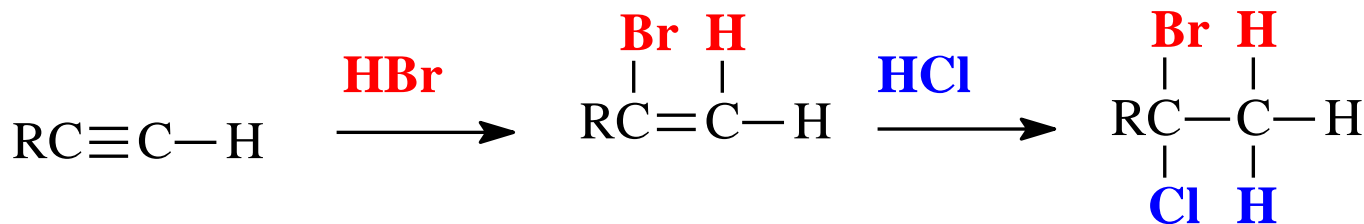
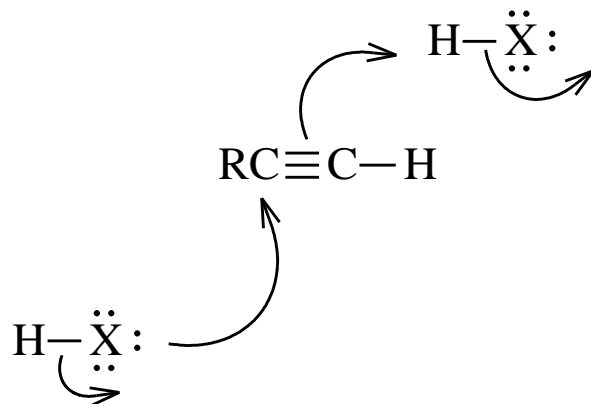
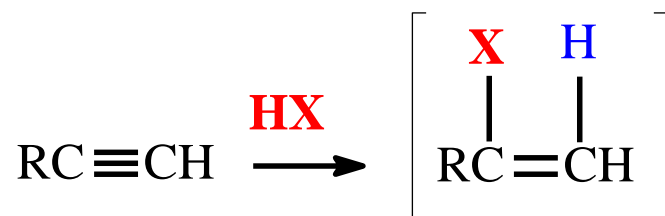
نام گذاری الکین ها:

مانند الکن بزرگترین زنجیر حاوی پیوند سه گانه را انتخاب می کنیم. به آخر تعداد کربن به یونانی پسوند **ین** اضافه می کنیم.

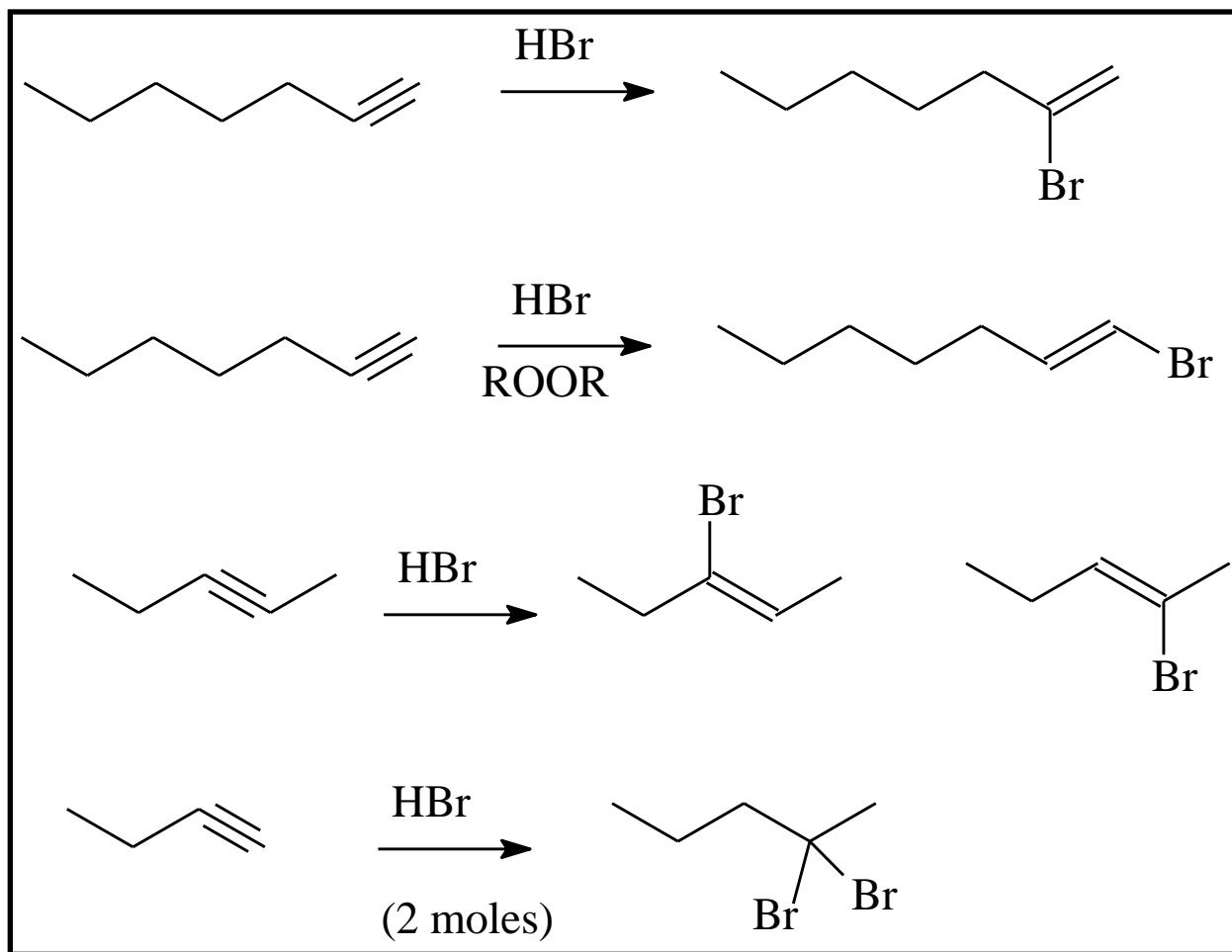

واکنش های الکین ها: افزایش X_2 و HX

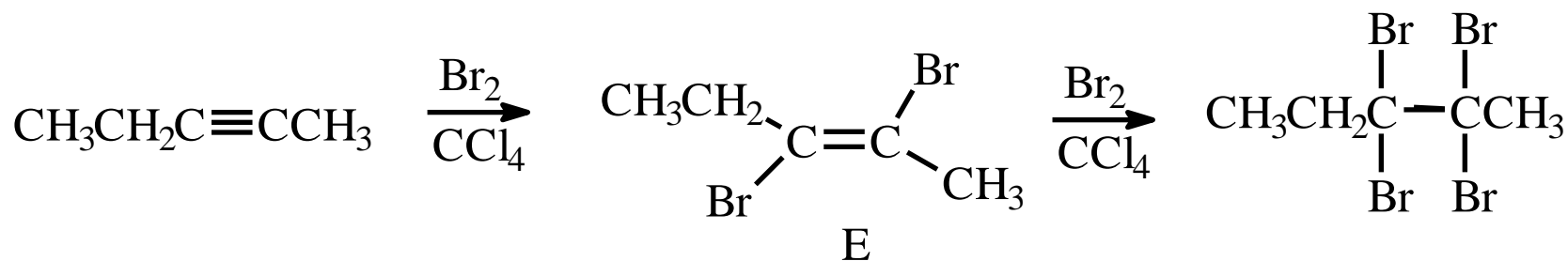
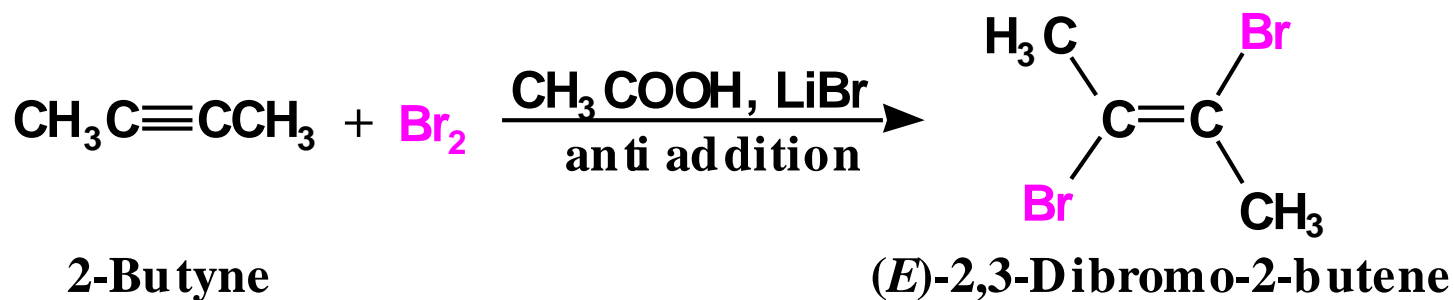
افزایش HBr بر اساس قانون مارکونیکوف است:

مثالهای دیگر:

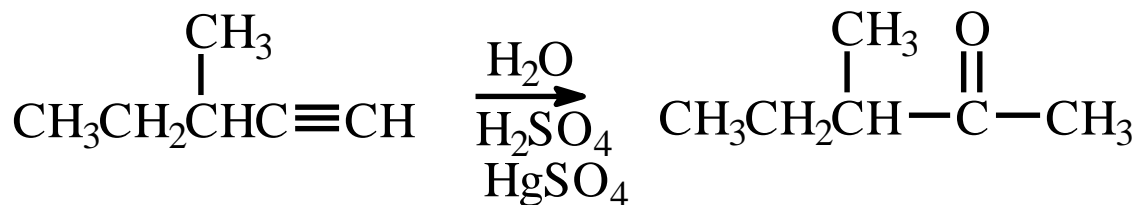
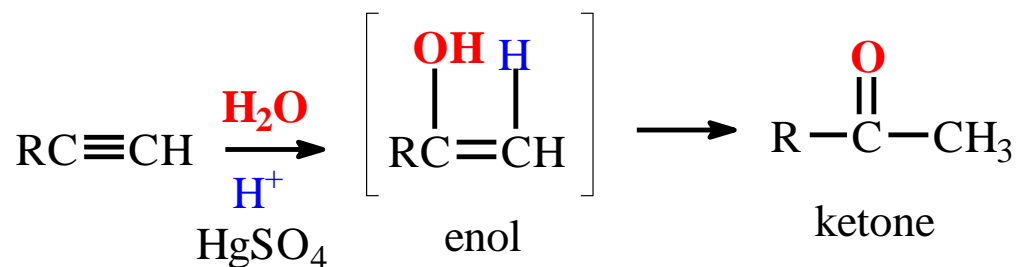

افزایش Br_2 به الکن ها:

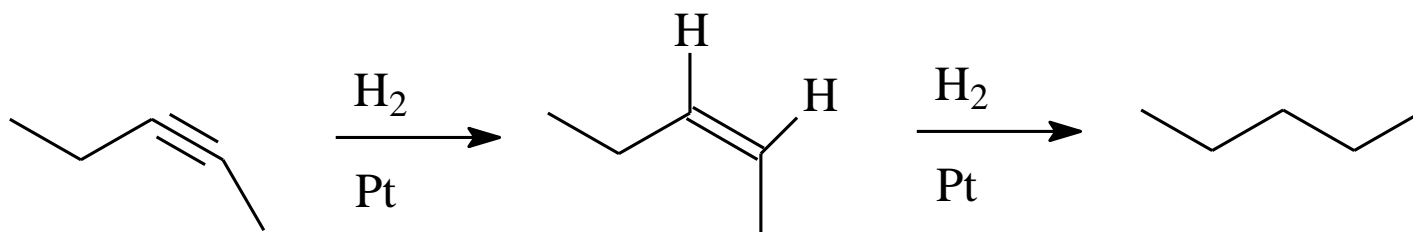
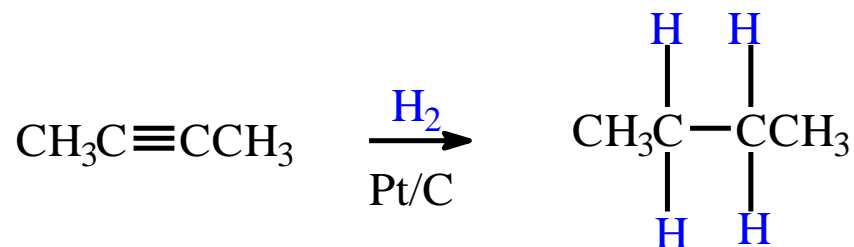
آبپوشی الکین ها:

- الکینها به سادگی **الکنها** آبپوشی نمی شوند.
- پیوند سه گانه در حضور **اسید و کاتالیزور مرکوریک سولفات** آبپوشی می شود.
- افزایش آب به صورت مارکونیکوف است.
- اول یک انول به وجود می آید بعد **انول** به فرم **کتون** تبدیل می شود (توتومری).
- **الکین انتهایی متیل کتون** میدهد.

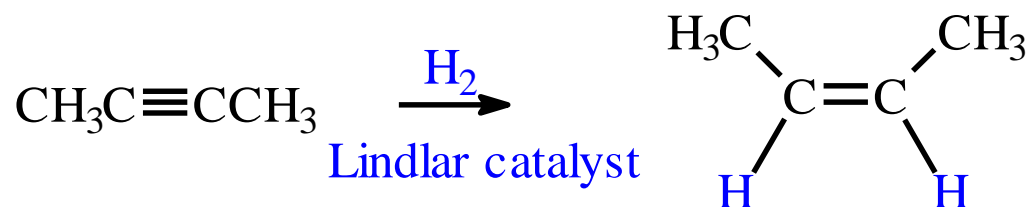
هیدروژن دار کردن: کاهش الکینها

الکین ها از طریق هیدروژن دار شدن در حضور فلز به عنوان کاتالیزور به آسانی کاهش می یابند و به الکانها تبدیل می شوند.

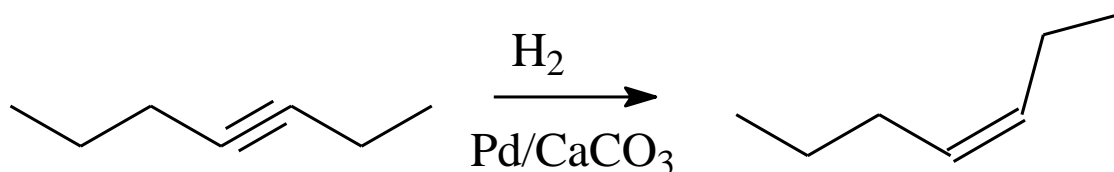

الکین ها در حضور کاتالیزور **لیندلار** به الکن تبدیل می شود افزایش هیدروژن به صورت **سین** است.

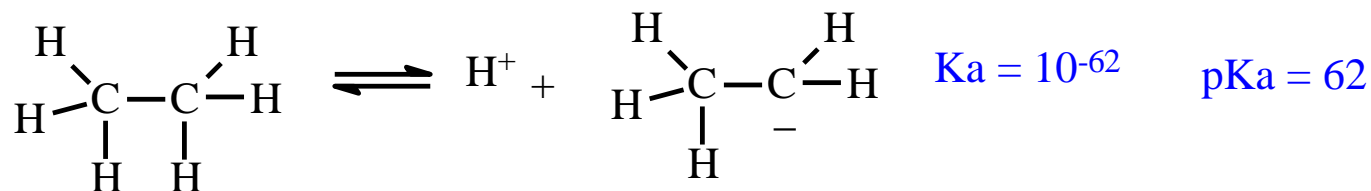
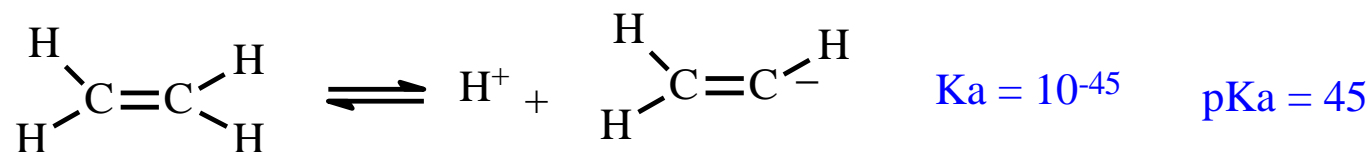
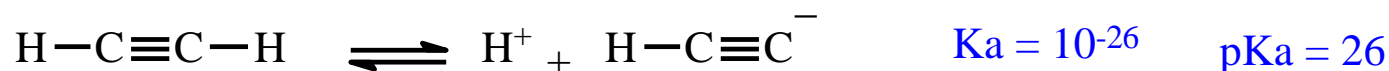

کاتالیزور لیندلار: ذرات ریز فلز پالادیم بر روی کلسیم کربنات به عنوان نگهدارنده است.

قدرت اسیدی: استیلید ها

مهمترین تفاوت بین شیمی الکینها و الکینها: الکینها ی انتهائی اسیدهای ضعیفی هستند. وقتی یک الکین انتهائی با باز قوی چون سدیم آمید NaNH_2 ترکیب می شود هیدروژن انتهائی جدا شده و آنیون استیلید تشکیل می شود.

گسسته شدن اکسایشی پیوند سه گانه در الکینها:

در اثر واکنش الکینها با واکنشگرهای اکسنده قوی نظیر پتاسیم پرمنگنات یا ازون پیوند سه گانه می شکند
اگر الکین انتهایی باشد تولید کربوکسیلیک اسید و CO_2 می کند.

